

LANGHE, Jef (eigenlijk Jozef) E. de (Gits
19 maart 1907).

Volgde lager onderwijs en oude humaniora aan het Klein Seminarie van Roeselare (1914-1924) en trad er toe tot het Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond (AKVS). Nadien schreef De Langhe zich in aan de Leuvense universiteit voor de studies van burgerlijk mijningenieur (1925-1930) en behaalde hij in 1928-1929 eveneens het baccalaureaat in de thomistische filosofie. In 1926-1927 was hij secretaris van het AKVS-gouwbestuur van West-Vlaanderen en afgevaardigde voor West-Vlaanderen in het AKVS-hoofdbestuur. Van 1926 tot 1939 werkte hij mee aan het tijdschrift *Biekorf*, met onder meer toponymische bijdragen over de Vlaamse kustvlakte (wat in 1939 zou resulteren in zijn studie *De oorsprong der Vlaamsche kustvlakte*). Tijdens het academiejaar 1928-1929 was hij voorzitter van de Vlaamse Toeristen Bond voor Hoogstudenten, ondervoorzitter van de Mandelclub en afgevaardigde van de West-Vlaamse Gilde in het bestuur van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond. Verder was hij een tijd voorzitter van de Leuvense Technische Kring en maakte hij deel uit van de redactie van het weekblad *Vlaanderen* (van ca. 1929 tot ca. 1930). In 1930 solliciteerde hij tevergeefs voor een hoogleraarschap aan de Leuvense universiteit. Naar hij zelf beweerde, werd het hem mede door zijn Vlaams-nationalistische overtuiging niet toegekend. Datzelfde jaar volgde hij in Leiden het college fysische chemie en theoretische fysica en nam hij deel aan de Dietsche Academische Leergangen. Door zijn specialisatie in Leiden kreeg hij een betrekking bij de firma Gevaert (1931-1945).

De Langhe vestigde zich in het Antwerpse en werd lid van de Volksuniversiteit Herman van den Reeck, waarvoor hij cursussen over natuurwetenschappen gaf. In dezelfde periode sloot hij aan bij het Verdinaso en werd hij lid van de Dinaso Militie.

De Langhe ontpopte zich als theoreticus van het Verdinaso, wat zijn neerslag vond in de brochure *De grondbeginselen van het Dietsche Nationaalsolidarisme* (Brugge, 1933), geïnspireerd door het (neo)-thomisme en een "biologische wereldbeschouwing". Bepalend voor dit laatste waren zijn verblijven in Duitsland geweest, eerst als student, daarna als afgevaardigde van Gevaert. Daar maakte hij kennis met het nationaal-socialisme, racistische literatuur en anti-joodse propaganda (onder meer *Mein Kampf*, Alfred Rosenberg, Hans F.K. Günther, Egon von Eickstedt). Tevens zou hij reeds lang vóór de oorlog contacten hebben gehad met Julius Streicher en generaal Ludendorff. Zijn "biologische wereldbeschouwing" leidde in de jaren 1933 en 1934 tot een aantal bijdragen over het 'rasenvraagstuk' in *Hier Dinaso!* en *Dietbrand*. Het Dietse volk behoorde tot het superieure Noordse ras, dat maar kon overleven als er een 'zuivere raskern' aanwezig bleef.

De Langhe toonde een bijzondere belangstelling

voor het 'jodenvraagstuk'. Zijn opvattingen ver-
toonden een opvallende gelijkenis met het NSDAP-
programma van Adolf Hitler. Dit impliceerde dat
de joden niet tot de Dietse volksgemeenschap kon-
den behoren, maar steeds 'vreemdelingen' bleven.
Ze konden enkel als 'gasten' worden beschouwd,
die waren uitgesloten van onderwijsfuncties,
staatsambten en andere leidinggevende posten. De
Langhes anti-joodse opvattingen brachten hem zo-
ver dat hij omstreeks 1933-1934 het katholicisme
verliet, aangezien hij het als "een tweede joods ver-
schijnsel" beschouwde (antisemitisme).

Na de Dinaso-landdag van 29 augustus 1937 stapte
De Langhe uit het Verdinaso, omdat Joris van
Severen zich steeds duidelijker tot een loyaal belgi-
cist ontwikkelde, wat onverzoenbaar was met het
'völkisch' ideeëngoed van De Langhe. Dat liet hem
eveneens toe zich meer op zijn wetenschappelijke
ambities te concentreren.

Bij het begin van de bezetting, in juni 1940, publi-
ceerde De Langhe een manifest waarin het vertrou-
wen van de Vlamingen in Hitler werd uitgesproken
en de wens werd geuit om een sterke Vlaamse na-
tionaal-socialistische beweging te vormen. Hij
werd een van de medeoprichters van de Alge-
meene-ss Vlaanderen en was er de eerste scho-
lingsleider van, een functie die hij reeds na enkele
maanden opgaf. Hij bekleedde de rang van Haupt-
sturmführer (kapitein). Toen zijn boezemvriend
René Lagrou op 16 februari 1941 naar het oplei-
dingscentrum van de Waffen-ss vertrok, volgde hij
hem tot eind augustus van dat jaar op als algemene
leider van de Vlaamse ss. Hij werkte mee aan de
Scholingsbrief der Algemeene-ss Vlaanderen en aan *De*
ss-Man, waarin hij verscheidene artikels over het
'rassenvraagstuk' en het nationaal-socialisme pu-
bliceerde. Tevens werd hij lid van de *Duitsch-*
Vlaamsche Arbeidsgemeenschap (DeVlag) Ge-
west Scheldeland. In 1944 gaf hij enkele lessen voor
het ambt Scholing van de DeVlag, schreef hij en-
kele bijdragen en recensies over 'raskunde' in de
tijdschriften *Westland* en *De Vlag* en bereidde hij
voor de Odal-Reeks (uitgave van de DeVlag) de
brochure *Inleiding tot de erfelijkheidsleer en de raskunde*
voor. Ook hield hij in de loop van de bezetting een
aantal lezingen voor Zender Brussel en was hij be-
trokken bij het ss-onderzoekscentrum Das Ahnen-
erbe.

Bij de bevrijding vluchtte De Langhe naar Duits-
land. Na een tijd werd hij opgepakt en op 12 juli 1945
werd hij, samen met andere medewerkers van *De*
ss-Man, tot de doodstraf veroordeeld. Hij ging in
beroep en kwam in 1951 vrij. Hij was lange tijd advi-
serend ingenieur voor fotochemie (1951-1976) en
werd in 1975 aan de Universitaire Instelling Ant-
werpen tot hoogleraar botanische systematiek be-
noemd, een functie die hij tot 1986 uitoefende. Poli-
tiek leek hij niet meer actief en ook zijn band met
de V.B. werd onduidelijk. Zijn geloof in een "biolo-

gische wereldbeschouwing” bleef hij echter behouden en in lezingen kante hij zich af en toe “tegen de gelijkheidswaanzin die het mensdom vandaag koestert”.

WERKEN: Artikelen in Biekorf; Vlaanderen; De West-Vlaming; Hier Dinaso!; Dietbrand; De ss-Man; DeVag; Scholingsbrief der Algemeene-ss Vlaanderen; Westland; – De grondbeginselen van het Dietsche Nationaalsolidarisme, (1933) (gewijzigde herdruk in 1934); – De oorsprong der Vlaamsche kustvlakte, 1939.

LITERATUUR: M. de Wilde, De kollaboratie (België in de Tweede Wereldoorlog, nr. 5, 1985); – L. Saerens, ‘Het Verdinaso en de Joden (1931-1940)’, in WT, jg. 46, nrs. 3-4 (1987), p. 155-180 en p. 241-254; – ‘De Langhe, Jozef’, in R. Decan (ed.), Wie is wie in Vlaanderen. 1989-1993. Biografische Encyclopedie, 1989; – M. Beyen, “‘Vlaamsch zijn in het bloed en niet alleen in de hersenen”. Het Vlaamse volk tussen ras en cultuur (1919-1939)’, in M. Beyen en G. Vanpaemel (red.), Raschte wetenschap? Het rasbegrip tussen wetenschap en politiek vóór de Tweede Wereldoorlog, 1998, p. 173-202.

ILLUSTRATIE(S), zie: Algemeen Katholiek Vlaamsch Studentenverbond.

LIEVEN SAERENS